

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9.

Tilleggsspørsmål nr.

Emne: LauvingOppskr. av: Johs. O. Røalheim(adresse): RådebergFylke: Sogn & FjordaneHerad: Nord-Valdøy

Bygdelag:

Gard:

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Lauving.

Paa Valdøy har det lite eller ingjer
lauvskog fjernt det siste hundradåret.
So har det vakse tepp motso bjørk og rogn
og selje i den siste mannsalder, so det liva
tepp hist og her paa innsida (aust) av øyi.

So motso laudrift vert det solis lite aa
skrive um hie. Men det hende dei stjer
lauvet av rogn, og bari, daa har det vore
brukt ein kniv av eik eller anna slags,
og vert den halde slik, at eggje vert lagt
aas bladstilkarne frammanfor knoppen,
tommelfingaren paa same handi trykkjer
mot stilkarne utanfor eggje, og ved aa la
kniven trykkjer av dei andre fire fingrane
og so trykke til med armen, stjer ein solis
bladstilkarne snogt av, og kan ein med
moton ivelse gjere fortgang med avlauving,
utan aa skade tre eller knoppar. Den andre
handi held, eller boye greinerne ned. Berstykken
vert og klappa av i same rennet, der bari finst.
Slik laudskjering stjer burre um trausten;
men det vert sjeldent tid og veir til det, likad
her er ei mengde med rognebar. For der er
somykje anna aa gjere, aa hauste inn med

2
paa marki rett i samme tid, at det vert
ikkej noko av. So lauvet fell med, og vert
brukt til bol under krottera. Det kallast
krent (falma, vissent) lauv, krenalauv.

Det blir daa raka saman i tuerer, og bore
til husar i sekkeje eller Kjeje.

Rognebar med lauvet vert lagt tepp paa hove-
stalet, eller turreloft, so det kan turkast og
halde seg friskt, og gjevast krotteri, hullt snart,
for rotta er soart etter baei. Det har vore
prøvd, aa ha bue baei i vatn i ei tønne
eller dilikt, men der skal mykje Kjerast
til, og logen tyt mykje ut, og Kjerast vert
som regel mykje suord- eller vassprengde.

Kjerwing vert det ikkej tale um her.

Iskræks her ikkej vilt, enddaa.

Med lauvoraking til bol er det slik, at det
lyt gjerast naar veiret hove slik til, vil
ein ha det, so det ikkej fytt vekk i haust-
stormane, og vert det dei folk som har
tid tilovers, anten det no kan vera kar
eller kvinner med born. Det er bue
paa heimemarki desse lauvskogbyskeji finst.

Slik som dagloerne er no, og med lite
hjelp paa gardarne, vert det ikkej snakk
um aa kaste vekk tidi tepp i lukt
med lauvring og Kjerwing.

So som dette emne ligg fyre her, har det
vore noko wantt aa faa dette vette stoffet
innänder den nummerorden som spyrjilista
er sett tepp etter.